

LINU

LITERACY & NUMERACY SCREENING

Manual til

digital trinindplacering af deltagere til
FVU-Dansk trin 1-4

version 1.1



HF&VUC NORD

Baggrund og formål

Formålet med dette korte screeningmateriale er at tilgodese behovet for et materiale, der kan supplere UVMs Vejledende Læsetest for Voksne, der har til formål at vurdere, hvorvidt deltageren er berettiget til FVU-undervisning. Mange undervisere supplerer allerede efterfølgende oplysningerne og resultaterne fra testen med andet testmateriale med henblik på at trinindplacere kursisten.

VLV-2 og FVU-interviewguiden er to screeningsværktøjer, som indledningsvist synliggør, om ansøgernes færdigheder, selvoplevede skriftsprogsvanskeligheder og undervisningsbehov kan tilgodeses inden for rammerne af FVU-Dansk. Hvis den indledende screening bekræfter, at ansøgeren kan visiteres til FVU, foretages en yderligere afdækning med supplerende tests og opfølgende samtale med henblik på trinplacering, jf. Vejledning til trinindplacering i FVU-Dansk, 3.udgave 2019.

Denne LINU-screening kan indgå som værktøj til denne yderligere afdækning.

LINU FVU-Dansk trinindplacering afdækker deltagerens forudsætninger i 5 kategorier: basal stavning, læseforståelse, ortografisk stavning, hverdagsskrivning og helordsgenkendelse.

Indhold

Som nævnt ovenfor er der i valg af testelementer taget udgangspunkt i bekendtgørelsens beskrivelse af basale skriftsproglige kompetencer. Disse er søgt samlet i screeningens 5 hovedområder. Der er for hvert hovedområde sat tidsbegrænsning på X antal minutter. Det er dog værd at notere sig, hvis testpersonen anvender mere end den tildelte tid under et eller flere screeningselementer. Samlet bør screeningen som nævnt kunne gennemføres på 30 minutter.

1. Læseforståelse

Indhold: Deltesten tager udgangspunkt i det mest basale niveau af ordlæsefærdigheder, det vil sige lydbaseret ordlæsning, som er afgørende for tilegnelsen af sikre ordlæsefærdigheder på mere avancerede niveauer,

Kommentar: Ringe ordlæsefærdigheder har betydning for den samlede læseforståelse. Mange undersøgelser har dokumenteret en sammenhæng mellem læsning af enkeltord og generel læsefærdighed, og undersøgelser af sammenhængen mellem læsefærdigheder og selvrapporterede læsevanskeligheder har vist, at voksne med utilstrækkelige grundlæggende ordlæsefærdigheder også vurderer deres generelle læsefærdighed som utilstrækkelig.

2. Basal stavetest

Indhold: Afdækker om deltageren kan anvende en lyd-baseret stavestrategi på grundlæggende niveau.

Kommentar: Deltesten "basal stavetest" kan ikke bruges til at differentiere mellem trin 2-4. Det skyldes at deltesten blot skelner mellem færdigheder *på* eller *over* trin 1. Til differentiering mellem trin 2-4 henvises til deltesten "ortografisk stavetest".

3. Hverdagsskrivning

Indhold: Skriveopgaven består i udformning af en uformel e-mail og afdækker, om den voksne er i stand til at kommunikere et bekendt indhold i et almindeligt hverdagsprog på skrift. Testen giver grundlag for at vurdere, hvordan eller hvorvidt deltageren:

- kommunikerer et hændelsesforløb: handlingselementer
- tænker sin modtager ind: funktionalitet
- skriver i en form, der ikke forstyrrer læseren: form, stil og tegnsætning
- staver på en måde, der ikke forstyrrer læseren: retstavning

Kommentar: Efter screening skal deltagerens tekstskrivning vurderes på en skala fra 1 - 10. Denne vurdering er påkrævet for at LINU kan udtrække en rapport. Vurderingen skal tage udgangspunkt i deltagerens skriftsprog. Der henvises til Delprocesser i gode skribenters skrivning. Efter Aarup & Gandil 2016 (med inspiration fra Flower & Hayes 1981). Denne findes beskrevet i UVM's vejledning til trinindplacering 2019 side 27

4. Ortografisk stavetest

Indhold: Afdækker deltagerens forudsætninger for at udnytte skriftens fonematiske og morfematiske principper på mere avanceret niveau. Der indgår også ord der kan afdække deltagerens stavestrategi når der skal staves ord fra listen af etymologiske betingede stavemønstre.

Kommentar: I tillæg til en kvantitativ opgørelse kan det give god mening at se nærmere på specifikke fejlsvar, eftersom der kan være visse overlap af fejltyper mellem de tre grupper af målord. Fx kan visse fejlstavninger fremstå som en morfemstridig fejl, selvom ordet optræder i gruppen af ord med lydfølgebetingede stavemønstre. Ligeledes kan en fejl i ord fra gruppen med morfologisk betingede stavemønstre vise sig ved nærmere eftersyn at være kontekstbetingsbet. Sådanne efterrationaliseringer rykker som udgangspunkt ikke ved trinplaceringen, men kan give et mere nuanceret billede af deltagerens styrker og svagheder i stavning.

5. Helordsgenkendelse

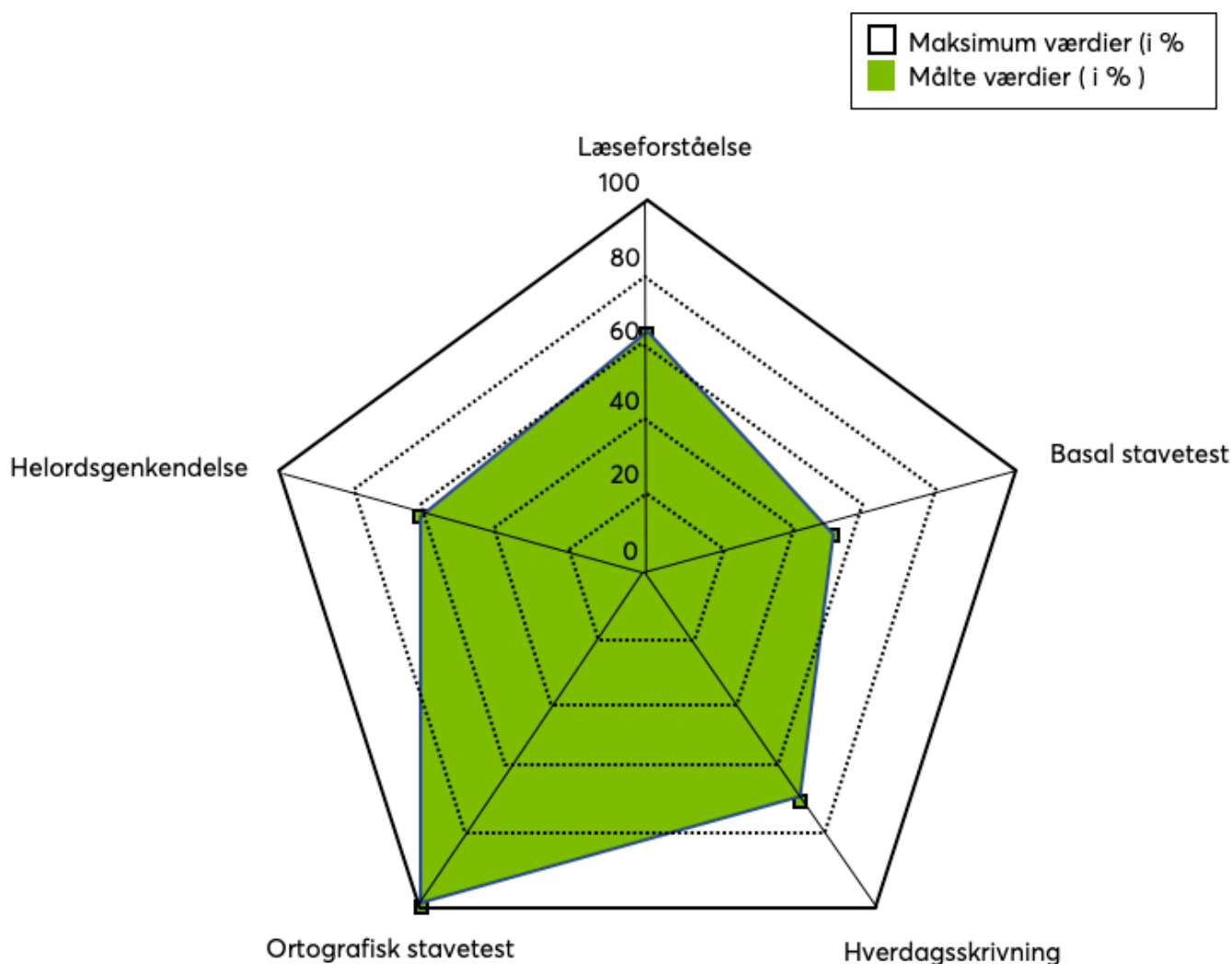
Indhold: Find det ord der "lyder" som et rigtigt ord - afdækker deltagerens udnyttelse af skriftens fonematiske princip i læsning gennem identifikation af forkert, men lydbevarende, stavede ord (pseudohomofoner)

Kommentar: Ved en meget lav korrekt-svar-procent, kan det være indikation på ordblindhed. Der bør derfor rettes yderligere opmærksomhed på denne mulige udfordring i den efterfølgende dialog med deltageren.

Dannelse af rapport efter gennemført screening

Efter en gennemført screening, kan den testansvarlige udtrække en rapport fra LINU med en sammenfatning af screeningsresultater. På side 1 af rapporten er screeningsresultatet samlet i et spindelvæv (se eksempel herunder).

Denne grafiske fremstilling er ofte ganske nyttelig i den efterfølgende samtale med deltageren. Spindelvævet er bygget op omkring de delprøver som screeningen består af, og viser i en simpel %-visning hvordan de korrekte svar har placeret sig efter den vægtning de enkelte opgaver er defineret med. Det grønne område indikerer deltagerens nuværende kompetenceprofil.



De følgende sider i rapporten indeholder først en side med en oversigt over delprøverne og antallet af korrekte svar i hver delprøve. Efterfølgende vises samtlige spørgsmål fra alle delprøver, med deltagers besvarelse. Det er derfor muligt at gå hele screeningen igennem med deltageren, hvis det findes nødvendigt. Rapporten udarbejdes i *.pdf format og kan udskrives og/eller gemmes digitalt.

Tolkning og anvendelse af resultater

LINU-rapportens anbefalede trinindplacering bygger på en vægtning af de enkelte deltest og antallet af korrekte svar i hver deltest. Grundlaget for denne vægtning og betydningen af korrekte svar, er i henhold til UVM's vejledning til trinindplacering, 2019. Da screeningen ikke har som hensigt at danne baggrund for en nærmere analyse af kursistens skriftssproglige færdigheder anbefales det, at materialet udelukkende anvendes som en del af den samlede vurdering i forbindelse med trinindplacering.

Endelig bør man i vurderingen af testresultaterne tage højde for eventuelle IT og/eller læsevanskeligheders betydning for et lavt testresultat. Kursisten kan vælge at få læst opgaven højt. Hvis man vælger at få læst opgaven højt trykkes på højtaler-symbolet.

Screeningen gennemføres individuelt. Det er ikke tilladt at bruge hjælpemidler; men testpersonen må anvende papir og blyant til udregninger.

På www.linu.dk findes små korte instruktionsvideoer, der beskriver praktiske forhold omkring screenings gennemførelse, administration mv.

Det er hensigten at screeningen kontinuerligt skal søges forbedret og udviklet. Du er derfor meget velkommen til at sende kommentarer eller forslag til ændringer til



linu@hfvucnord.dk
Direkte tlf: 99 300 250
Skolevangen 27
9800 Hjørring



LINU

LITERACY & NUMERACY
SCREENING

Direkte tlf.: +45 99 300 250

E-mail: linu@hfvucnord.dk

LINU overholder gældende GDPR

Læs mere LINU på www.linu.dk

LINU support

LINU supporten er åben
man-fre fra kl. 08.00-16.00

På dage hvor der screenes, kan der aftales
træffetid udover normal åbningstid.

Direkte tlf.: +45 99 300 250
E-mail: linu@hfvucnord.dk



HF&VUC NORD